

MEĐIMURJE-PLIN d.o.o.
Čakovec, Obrtnička 4
UPRAVA
Broj: 24/2021.
Čakovec, 05.05.2021.

Temeljem članka 56. stavka 2. alineje 2. Društvenog ugovora MEĐIMURJE-PLIN d.o.o. Čakovec direktor Društva donio je dana 05.05.2021. godine

PLAN POSLOVANJA MEĐIMURJE-PLINA ZA 2021. GODINU

Plan poslovanja obuhvaća planirane aktivnosti Društva za poslovnu 2021 godinu u energetske djelatnosti opskrbe plinom i distribucije plinom. Plan se temelji na ostvarenim pokazateljima iz 2020 godine, postojećim ugovornim odnosima, planiranim ukupnim količinama plina za opskrbu kupaca u 2021. godini, planiranim distribuiranim količinama plina te obvezama Društva kao energetske i poslovne subjekta prema zakonskoj regulativi. Novo investicijsko ulaganje u plinsku infrastrukturu izraženo je kroz planove izgradnje i rekonstrukcije u okviru važećeg regulacijskog razdoblja distribucije plinom, 2017.-2021. godina, te ugovorenih prosječnih iznosa ulaganja iz sklopljenog koncesijskog ugovora. Ulaganje u energetske učinkovitost dio je investicijskog ulaganja djelatnosti opskrbe te istovremeno kao ulaganje u obnovljive izvore energije predstavlja prilagodbu poslovanja Društva u energetske tranziciji ka zelenoj energiji. Planom izraženi ciljevi poslovanja za 2021. godinu obuhvaćaju ukupno planirane prihode od 198,1 milijuna kuna, nabavu i investicijske aktivnosti od 25,3 milijuna kuna te planiranu dobit na kraju godine u iznosu od 9 milijuna kuna. Prihodi, rashodi i dobit Društva planirani su na razini 8% povećanja planiranja prethodne godine, temeljem odnosa ostvarenih količina i cijena prošle poslovne godine te zadržane iste razine količina u 2021. godini uz korekcije cijena.

Plan se donosi u okvirima tržištu plina Republike Hrvatske i Europske unije, očekivanih tržišnih promjena, prvenstveno u kontekstu cijene plina i utjecaja regulative te makroekonomskih kretanja. Zakonodavni aspekt planiranja obuhvaća širi energetske sektor obzirom na zajedničko europsko tržište te europske planove u zaštiti okoliša usmjerenih smanjenju stakleničkih plinova, dekarbonizaciji energetike i povećanoj energetske učinkovitosti. Isto je u potpunosti implementirano u hrvatsko zakonodavstvo te je do novih Direktiva EU stvoren određeni zakonodavni okvir rada, započet donošenjem nove energetske strategije i nacionalnog klimatskog plana Republike Hrvatske. 2021. godina je i prva godina druge faze konačne deregulacije cijene plina za kućanstva u Republici Hrvatskoj, kao i godina u kojoj je LNG terminalom na otoku Krku omogućen novi dobavni pravac plina. U kontekstu tih promjena za planiranje 2021. godinu bitne su ovogodišnje izmjene Zakona o energetske učinkovitosti, nove tarife za transport i UPP. Značajan je i krajem prošle godine od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) proveden natječaj za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge za sva distribucijska područja u Republici Hrvatskoj, vezano na krajem prošle godine donijetu novu Metodologiju utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu. Isti je rezultirao novom podjelom opskrbljivih područja, smanjivši broj opskrbljivača plinom u obvezi javne usluge. MEĐIMURJE-PLIN je i nadalje

zadržao svoje distribucijsko područje u obavljanju javne usluge, a u toj ulozi odabran je i za područje Gradske plinare Krapina, što istovremeno predstavlja i novo zanimljivo područje tržišne aktivnosti. Trend konsolidacije tržišta sve je veći, rezultati provedenog natječaja idu mu u prilog, pa je u tom smjeru aktivno sudjelovanje u procesima širenja dio poslovne strategije Društva. Sve navedeno, osim ove poslovne godine, utjecati će na poslovne aktivnosti Društva i u idućim godina, prvenstveno u novim mogućnostima širenja tržišta i ulaganja.

Stoga u ukupnosti poslovno planiranje određuje prilagodba poslovanja promjenama koje nosi energetska tranzicija i globalni odnosi s jedne strane, kretanje potrošnje plina i cijene plina s druge strane, u okviru temeljnog poslovanja Društva, opskrbe i distribucije plinom. Dodatni aspekt planiranja poslovne 2021. godine je pandemija koronavirusa koja je obilježivši 2020. godinu utjecala na energetiku u više segmenata, a nastavlja se i ove poslovne godine. Kao Društvo uspjeli smo uspješno odgovoriti na moguće utjecaje. Isti smjer nastavljamo i u 2021. godini. Planiramo daljnji rast prihoda i učinkovitosti poslovanja što temeljimo na ugovorenim količinama plina, likvidnosti poslovanja, odgovornosti radnika Društva, kao i pokazateljima zdravstvenog sustava Republike Hrvatske odnosno očekivanom smirivanju pandemije. Pandemija koronavirusa promijenila je način poslovanja te i nadalje utječe na način provođenja planiranih aktivnosti u 2021. godini.

➤ Djelatnost opskrbe plinom

Tržišna opskrba kupaca u svim segmentima i nadalje će biti u fokusu energetske djelatnosti opskrbe plinom u čemu se najveću ulogu imati aktivnosti vlastite bilančne skupine, kod ugovaranja i nabave potrebnih količina plina, planiranja, zakupa i optimiranja transportnih kapaciteta te upravljanja ugovorenim skladišnim kapacitetima. Cijeli portfelj količina plina i broja krajnjih kupaca Društvo će voditi samostalno u zajedničkoj ulozi voditelja bilančne skupine, opskrbljivača plinom i korisnika transportnih kapaciteta. Promjene koje nas očekuju prvenstveno se odnose na tržište kućanstava, dok će se segment poduzetništva i nadalje razvijati u istome smjeru. Obzirom na izrazitu dinamičnost tržišta poduzetništva i konkretne početke razvoja tržišta kućanstva, isto će zahtijevati stalnu prisutnost na tržištu, konkurentnost nabavne cijene plina te na dnevnoj razini učinkovitost ostalih elementa prodajne cijene plina; transporta, sustava nominacija, skladišta i energije uravnoteženja. Što se tiče tržišta kućanstava, do ove poslovne godine biti najvećim dijelom orijentirani na naše distribucijsko područje na kojem gotovo svi kupci koriste tržišnu opskrbu. Daljnji pristup tržištu prvenstveno određuje spomenuta, dana 01.04.2021. godine započeta, nova faza deregulacije cijene plina provedenim natječajem za odabir opskrbljivača u obvezi javne usluge. Rezultat natječaja su odlukama HERE određeni opskrbljivači u obvezi javne usluge, sada njih 13 u Republici Hrvatskoj umjesto dosadašnjih 33, na razdoblje od 01.04.2021. do 30.09.2024. godine. Cijene javne usluge su različite, ovisno o trošku opskrbe plinom koji je kroz natječaj dereguliran odnosno određen u iznosu postignutom za pojedino distribucijsko područje na samom natječaju, kao i cijeni distribucije koja je u potpunosti regulirana. Trošak opskrbe ostaje nepromijenjen za cijelo razdoblje trajanja druge faze. Ulazna nabavna cijena određivati će se sukladno Metodologiji javne usluge, u jednakom iznosu za sve opskrbljivače u obvezi javne usluge, a mijenjati će se na razini skladišne godine. Nabavna cijena i nadalje ostaje vezana na TTF kao najlikvidniju burzu plina. Metodologijom je ukinuto dosadašnje ograničenje pada i rasta cijene od 10% u odnosu na prethodnu godinu, što je pozitivna promjena obzirom na različite trendove tržišta nabave. Ovakvo novo rješenje cijene javne usluge otvara širi aspekt tržišta plina kućanstava u razdoblju koje dolazi. Očekujemo veliku

aktivnost opskrbljivača plinom koji će kućanstvu nuditi tržišne ugovore, u što ćemo se aktivno uključiti. Takva su očekivanja ugrađena u planove tržišne opskrbe. U daljnjem razvoju tržišta kućanstva, obzirom na konkurenciju i uključivanje novih opskrbljivača, najvažniju će ulogu imati cijena opskrbe, a uz naše dosadašnje iskustvo u tržišnoj opskrbi kućanstva smatramo da možemo kvalitetno konkurirati. Dodatni alat za tržišnu prednost s jedne strane te sigurnost opskrbe kupaca s druge strane čine ugovoreni skladišni kapaciteti za poslovnu 2021. godinu. S danom 31.03.2021. godine isteklo je ugovorno razdoblje u kojem smo temeljem prioritarnog zakupa skladišnih kapaciteta opskrbljivača u obvezi javne usluge raspolagali s 1,46 skladišnih paketa. Skladišni će kapaciteti u 2021. godine ipak ostati na istoj odnosno većoj razini obzirom da smo, uz dva postojeća paketa koja koristimo tokom cijele 2021. godine, s 01.04.2021. godine zakupili dva nova skladišna paketa na iduće razdoblje od pet skladišnih godina.

Planiranje opskrbe plinom u obvezi javne usluge temelji se na konkretnim Odlukama Hrvatske energetske regulatorne agencije iz prosinca 2020. godine kojima smo po provedenom natječaju određeni za opskrbljivača u obvezi javne usluge za distribucijsko područje MEĐIMURJE-PLINA te područje Gradske plinare Krapina. Ukupno planirane količine javne opskrbe nisu velike, 3.000.000 kWh, obzirom da je na području Međimurja mali broj kućanstva koja su sklopila ugovore o opskrbi prirodnim plinom u obvezi javne usluge odnosno koji će istu koristiti dok je, isto tako, na području Krapine mali broj kupaca koji su ostali u javnoj usluzi opskrbe plinom. Zbog prije opisanog stanja na tržištu kućanstava nakon provedenog natječaja, planirane količine u neznatnom iznosu u odnosu na količine obuhvaćene provedenim natječajem su realne. Regulirane prodajne cijene javne usluge određene su za razdoblje od 01.01.2021. - 31.03.2021. godine Odlukom Društva kao opskrbljivača u obvezi javne usluge, dok su za razdoblje do kraja godine određene Odlukom o visini tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 01. travnja do 31. prosinca 2021. godine, sukladno novoj Metodologiji HERE. Kao opskrbljivač plinom u obvezi javne usluge imamo određene obveze koje je bilo potrebno ispuniti u odnosima s krajnjim kupcima glede ugovora i ugovornih uvjeta što se odnosilo na poslovne aktivnosti tokom ožujka i travnja. Kako bi i krajnjim kupcima na području Krapine bili lako dostupni, na određeno vrijeme otvorili smo ured u Krapini. Aktivnosti u uredu će se odnositi, kako na javnu uslugu, tako i na tržišnu uslugu opskrbe plinom.

Gledano kroz prizmu financijskog planiranja, planirani se prihodi u opskrbi temelje se na prodajnim cijenama za krajnje kupce na području cijele Republike Hrvatske i količinama plina. U tržišnoj opskrbi kućanstva cijena je u korelaciji s cijenom javne usluge. Obzirom da se cijena javne usluge određuje za skladišnu, a ne plinsku godinu, te se mijenja na prijelazu poslovne godine za visinu distributivne naknade i formiranje tržišne cijene veže se za isto razdoblje. Za planiranje 2021. godine, obzirom na nove cijene javne usluge, na području Međimurja planirani se prihodi tržišne opskrbe baziraju na cijenama koje su u primjeni od 01.01.2021. godine, smanjene prošle poslovne godine, uz daljnje korištenje financijskog popusta sukladno ugovornim odnosima. Za ostalo tržište kućanstva Republike Hrvatske cijene su planirane u ukupnom iznosu, ovisno o distribucijskom području, radi usporedivosti cijena od strane krajnjih kupaca. Ovisno o daljnjim kretanjima cijena na tržištu nabave moguće su promjene cijena do kraja poslovne godine, kako su segmentu kućanstva, tako i poduzetništva, posebno u dijelu nove plinske godine.

U kontekstu planiranih troškova, plan se veže na ulazne nabavne cijene dvije plinske i dvije skladišne godine odnosno cjenovna razdoblja u opskrbi kućanstva. Poslovna 2021. godina obuhvaća kroz devetomjesečno razdoblje plinsku godinu 2020/2021. te prvi kvartal plinske godine 2021/2022., kao i cikluse punjenja i povlačenja skladišnih kapaciteta. Nabavne cijene kao i uvjeti cijena te količina skladišnih kapaciteta su različiti. Bazirano na poznatim godišnjim

ugovornim uvjetima za tekuću plinsku godinu te projekciji nabavnih cijena za iduću plinsku godinu, kao i stanjem skladišnih kapaciteta s kojima smo krenuli u 2021. godinu, ukupno gledano prihodi su planirani s prodajnim cijenama za krajnje kupce gotovo na istoj razini kao i prošle 2020. godine. Trošak nabave plina u planu je planiran na nešto nižoj razini uzevši u obzir devet mjesec postojeće plinske godine za koju se ugovaranje vršilo prethodne poslovne godine. Na cijene plina odnosno troškove nabave u 2021. godini utjecati će brojni čimbenici koji utječu na kretanje cijena na burzama; odnos ponude i potražnje, vremenski uvjeti, zakupljenost europskih skladišnih kapaciteta, globalni svjetski odnosi, cijene LNG-a, cijene drugih energenata posebno električne energije, cijene plina na drugim tržištima svijeta, cijene naknade za emisije CO₂ čiji trend rasta je prisutan od početka godine. Kroz dvije plinske godine planska su predviđanja još uvijek bazirana na prosječno nešto povoljnijim ulaznim cijenama plina za poslovnu 2021. godinu.

Prisutna volatilitnost, rast cijena na burzama plina ove poslovne godine u odnosu na prošlu s prisutnim trendom pada dnevnih cijena zbog pandemije koronavirusa i smanjenja gospodarskih aktivnosti, odraziti će se na likvidnost tržišta poduzetništva. Stoga u segmentu poduzetništva očekujemo manju aktivnost od strane samih krajnjih kupaca, vezano na postojeće ugovorne odnose bazirane na fiksnoj cijeni. No, obzirom na jednogodišnje tendere krajnji će kupci i nadalje tokom cijele godine provoditi iste, bilo putem javne nabave bilo direktnim pregovaranjem, te ćemo na zahtjeve tržišta odgovoriti. Disproporcija između razdoblja ugovaranja godišnjih ugovora nabave za plinsku godinu i ugovaranja od strane krajnjih kupaca i nadalje će dolaziti do izražaja. Na tržištu su svake godine vidljive promjene u tržišnom ponašanju krajnjih kupaca kojima se kontinuirano prilagođavamo i nudimo odgovarajuće proizvode, od dvogodišnjih ugovora s fiksnom cijenom do ugovora s cijenom plina koja se mijenja na mjesečnoj bazi. Dinamičnost tržišta zahtijeva individualan pristup svakom krajnjem kupcu i preuzimanje rizika obzirom na promjenjivost cijena čiji trend je teško predvidjeti. Ove smo godine odabrani na natječaju opskrbe plinom koji je provodio Središnji državni ured za javnu nabavu za obveznike središnje javne nabave, korisnike državnog proračuna, zavode, odnosno subjekte u vlasništvu Republike Hrvatske. Radi se obračunskim mjernim mjestima velikog broja kupaca na svim distributivnim područjima Republike Hrvatske, na razdoblje isporuke plina od tri godine. Na razini godine okvirna količina za koju smo izabrani kao opskrbljivač iznosi cca 135.000 MWh na oko 800 obračunskih mjernih mjesta. Specifičnost predmetnog natječaja je način formiranja cijene opskrbe plinom koja je promjenjiva te se utvrđuje na mjesečnoj razini vezano na tokom mjeseca kretanje dnevnog indeksa cijena na burzi plina CEGH Austrija, stoga će u ovom djelu opskrbe aktivnosti biti usmjerene na načine nabave, kontinuirano praćenje i korištenje kratkoročnih proizvoda. Isti natječaj utječe i ove poslovne godine na financijsko planiranje obzirom da se početak isporuke plina krajnjim kupcima očekuje u posljednjem tromjesečju ove godine. Prije isporuke plina aktivnosti će biti usmjerene na sklapanje ugovora i postupke promjene opskrbljivača.

U okviru ovih kompleksnih uvjeta tržišta, ukupno planirane količine plina za opskrbu kupaca u 2021. godini veće u odnosu na planske za prošlu godinu za 12% obzirom na ostvarene pokazatelje 2020. godine, kao i porast potrošnje plina u prva četiri mjeseca ove godine zbog duže zadržanog hladnijeg vremena. Podlogu takvoj projekciji količina daje i u 2020. godini zabilježen nastavak pozitivnog trenda rasta potrošnje plina, iako je prošle poslovne godine pandemija koronavirusa donijela smanjenje potrošnje kupaca u uvjetima „lockdowna“, posebno u segmentu poduzetništva i školstva. Očekujemo da se pozitivan trend i dalje nastavi iz više razloga; smirivanja pandemije, boljih gospodarskih kretanja, potrošnje kućanstava koja je izrazito temperaturno ovisna, vraćanja kupaca korištenju plina kao energenta, planiranog povećanja broja kupaca.

Troškovi distribucije i troškovi transportnih kapaciteta prema planiranim količinama plina i iznosima kapaciteta također su dio financijskog planiranja. Transportni troškovi obuhvaćaju aukcije i rezervacije kapaciteta na nivou dvije plinske godine, a same ulazne kapacitete ugovaramo samostalno kao voditelj bilančne skupine u Republici Hrvatskoj ili član bilančne skupine u tranzitu plina do Hrvatske, sudjelujući na aukciji kapaciteta ili u okviru kupoprodajnih ugovora. Projekcija se transportnih troškova bazira na optimizaciji kapaciteta unutar iznosa kapaciteta i vrste rezervacije; godišnjih/kvartalnih/mjesečnih/dnevnih kapaciteta, visini tarifa za transport operatora transportnog sustava (OTS) u Republici Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji, te aktivnostima unutar transportnih i skladišnih kapaciteta, kao i uravnoteženja. Uključujući visine transportnih tarifa svih operatora transportnog sustava za 2021. godinu očekujemo povećanje transportnih troškova. Pozitivne učinke smanjenja tarifa OTS Austrije anulirati će primjena nove metodologije utvrđivanja visine tarifa za transport Plinacra kao OTS u Republici Hrvatskoj, koja je za novo petogodišnje regulatorno razdoblje 2021. – 2025. godine rezultirala značajnijim povećanjem visine transportnih tarifa. No, obzirom na drugačiji način utvrđivanja i strukture tarifa za transport kojim se mijenjaju dosadašnji odnosi između dugoročnih i kratkoročnih proizvoda te ulaza i izlaza na transportnom sustavu kod određivanja visine tarifa, novom metodologijom omogućeni su povoljniji zakupi kratkoročnih kapaciteta što će pozitivno djelovati na optimiranje ukupnih transportnih troškova, posebno u razdoblju punjenja skladišnih kapaciteta.

Planom su obuhvaćeni i skladišni kapaciteti obzirom na 3,46 standardna paketa skladišnog kapaciteta (SBU) do 31.03.2021. godine te 4 paketa do kraja poslovne godine, kao i troškovi temeljem tarifnih stavaka za skladištenje plina koji će obzirom na povećane skladišne kapacitete tokom godine biti nešto veći u odnosu na prethodnu. Korištenje skladišta iznimno je važno za aktivnosti opskrbe plinom, ugovaranja i prodaje. Osim sigurnosti i pouzdanosti opskrbe plinom za naše krajnje kupce, pogotovo u kategoriji zaštićenih kupaca, skladišni nam kapaciteti omogućuju potrebnu fleksibilnost količina plina na dnevnoj i unutarnevnoj razini. Stoga u financijskom planiranju dolaze do izražaja i kroz aktivnosti Društva kao voditelja bilančne skupine u okviru uravnoteženja sustava i količina plina, trgovanja na platformi operatora tržišta plina te korištenja transportnih kapaciteta, a posebno veliku ulogu imaju u upravljanju rizicima opskrbe plinom obzirom na fluktuacije cijena plina. Visine tarifnih stavki za skladištenje plina za 2021. godinu kao posljednju godinu trenutnog regulatornog razdoblja su neznatno niže u odnosu na prošlu godinu te u tom dijelu nemaju veliki utjecaj na promjenu u troškovima.

Kao i tarife za skladištenje plina, i za tarifne stavke za distribuciju plina, 2021. godina je posljednja godina trenutnog drugog petogodišnjeg regulacijskog razdoblja, a visina istih na svim distribucijskim područjima Republike Hrvatske određena je Odlukama Hrvatske energetske regulatorne agencije, različito ovisno o pojedinom području distribucije. Temeljeno na cijenama distribucije svih područja i u planu izraženih količina plina, planirani su troškovi usluge distribucije plina koji imaju značaj udio u ukupnim troškovima opskrbe odnosno rashodima Društva.

U okviru svega navedenog, ukupno planirani prihodi u djelatnosti opskrbe plinom iznose 195.734.000 kn, a rashodi 184.591.400 kn. Javna je usluga opskrbe plinom kao regulirana djelatnost, za oba distribucijska područja, Međimurja i Krapine, planirana s prihodom od 805.000 kn i rashodom od 797.400 kn, temeljenih na 3.000.000 kWh količina plina. Planirana neto dobit u opskrbi plinom odnosi se na opskrbu krajnjih kupaca na tržištu – kućanstva i poduzetništva, 9 milijuna kuna, a rezultat je planiranih prihoda od 194.929.000 kn i rashoda od 183.794.000 kn.

Ti su prihodi bazirani na gotovo 95% poslovnih prihoda od prodaje plina koji uključuju procijenjene količine za tržišnu kategoriju kupaca, poduzetništva i kućanstva, od 695.000.000 kWh na području cijele Republike Hrvatske i planom primijenjenih prodajnih cijena prema tarifnim modelima TM1-TM9. Na tržišnu opskrbu plinom na području Međimurja odnosi se 400.000.000 kWh, a na ostala područja u Republici Hrvatskoj 295.000.000 kWh planiranih količina prirodnog plina. U okviru rashoda odnosno troškova poslovanja najveću stavku, 91,8%, čini trošak prodanog plina koji uključuje sve prije navedene elemente troškovnog dijela opskrbe plinom do krajnjeg kupca; nabava, transport, distribucija, skladište, energije uravnoteženja. Poslovni prihodi opskrbe ključni su za poslovanje Društva, a utjecaj na poslovni rezultat imaju i planirani ostali poslovni prihodi koji obuhvaćaju aktivnosti unutar bilančne skupine.

Zaključno, u djelatnosti opskrbe plinom očekuje nas dinamična poslovna godina. Promjene na hrvatskom tržištu plina ove godine, uz utjecaj ovogodišnjih trendova cijena plina, kao i očekivanja rasta gospodarskih kretanja, i nadalje će tražiti prilagodbu poslovanja i promjenu tržišnog ponašanja, pogotovo u planiranom širenju tržišta kućanstva. Cilj je, uz tržište poduzetništva, aktivno sudjelovati u ovom „preslagivanju“ tržišta kućanstva Republike Hrvatske, a 2021. godina biti će početak. 2021. godine očekuje nas i novi natječaj za zakup skladišnih kapaciteta za iduće petogodišnje razdoblje, 2022. – 2027. godina koji će se odvijati po novim Pravilima operatora skladišta plina, te ispunjavanje obveza iz energetske učinkovitosti.

➤ Djelatnost distribucije plinom

Poslovanje u okviru energetske djelatnosti distribucije plina kao regulirane djelatnosti u pravima i obavezama operatora distribucijskog sustava određeno je regulativom na području tržišta plina odnosno distribucije, konkretno Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava. U financijskom dijelu to je Metodologija utvrđivanja visine tarifnih stavki za distribuciju plina odnosno odobrena visina tarifnih stavki unutar petogodišnjeg regulatornog razdoblja. Za 2021. godinu tarife su u odnosu na prethodnu godinu povećane prosječno za 2,8%. Koncesijsko područje obavljanja distribucije plina određeno je koncesijskim ugovorom, Međimurska županija. Distribucijski plinski sustav u Međimurju ima veliku razinu razvijenosti; plinificirano je gotovo 98% područja s odgovarajućim tlakovima u mreži i ostvarenom sigurnošću i pouzdanošću samog sustava. Razvoj sustava je potreban i nadalje, posebno u pogledu učinkovitosti sustava i samog razvoja tržišta plina. Planirane će aktivnosti Društva u distribuciji u najvećem dijelu biti usmjerene na vođenje, održavanje i razvijanje sigurnog i učinkovitog distribucijskog sustava. Sama kvaliteta distribucijskog sustava i investicije u sustav u konačnici određuju i visinu tarifa odnosno cijene distribucije, a u tom smjeru ove nas godine očekuje zahtjev za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju za treće regulacijsko razdoblje 2022.-2026. godina. Ključni elementi koji čine podlogu samog zahtjeva su dozvoljeni operativni troškovi poslovanja distribucije te planirani dozvoljeni prihodi koji se temelje na planovima razvoja sustava u naturalnim i financijskim pokazateljima, broju obračunskih mjernih mjesta te planiranim distribuiranim količinama plina, za sve godine novog regulacijskog razdoblja. To će biti značajni i zahtjevni dio poslova distribucije ove godine obzirom da prihod distribucije plina u najvećem djelu čine distribuirane količine plina i tarifne stavke. Cijene ostalih usluga distribucije koje čine prihod, nestandardne usluge te priključenje na plin, određene su važećim cjenikom nestandardnih usluga i za ovu poslovnu 2021. godinu neće se mijenjati. I u tom dijelu, od iduće godine, dolazi novo petogodišnje regulacijsko razdoblje. Uvažavajući sve okolnosti koje mogu utjecati na količine distribuiranog prirodnog plina; temperaturnu ovisnost potrošnje plina kao najvažniji dio, ekonomska aktivnost u sektoru poduzetništva, moguća neizvjesnost potrošnje

obzirom na pandemiju koronavirusa te očekivani broj novih mjernih mjesta kupaca, ukupno planirane distribuirane količine plina na razini su stvarno isporučeni prošle godine. Neizvjesnost kretanja potrošnje uvijek je prisutna, no u prilog planskim distribuiranim količinama govori 16% povećanje potrošnje plina prva četiri mjeseca ove godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine zbog već navedene činjenice iznadprosječno hladnog vremena za ožujak i travanj. Samo travanj ove godine na našem je području je gotovo 74% jači od prosječne potrošnje plina u prethodnim godinama.

Razvojne investicije izgradnje i rekonstrukcije i ove su godine planirane u ukupnom iznosu od pet milijuna vezano na ugovoreno prosječno godišnje investiranje iz koncesijskog ugovora, kroz plan izgradnje plinovoda od milijun kuna i plan rekonstrukcija plinovoda od četiri milijuna kuna, Ulaganja se vežu na petogodišnji plan razvoja distribucijskog sustava unutar metodologije za tarifne stavke, no u najvećem dijelu na razvojne planove jedinica lokalne samouprave za ovu poslovnu godinu, koji su se u odnosu na početne planove izražene kroz postojeće regulatorno petogodišnje razdoblje mijenjali ovisno o izvorima financiranja, imovinsko-pravnim odnosima, izmjenama prostornih planova, novim projektima... Planirani se razvojni projekti Društva u ovom djelu odnose na plinovode i redukcijske stanice, no isto tako obuhvatiti će sustav nadzora i upravljanja kroz dispečerski centar, sustav odorizacije kao razvoj novih tehnologija, kao i informatički dio ulaganja. ...Plan izgradnje odnosi se na izgradnje plinovoda zbog otvorenih novih zona i ulica, dok se plan rekonstrukcije u više od 90% temelji na projektima Grada Mursko Središće zbog radova aglomeracije i Općine Nedelišće zbog rekonstrukcije pješačke staze. Obzirom na te radove, zbog istovremenosti rekonstrukcije cijele infrastrukture, planirane su i predmetne rekonstrukcije plinovoda pri čemu će se čelik mijenjati s polietilenom, što opravdava i tehnički aspekt ulaganja. Ove se poslovne godine, zbog rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, nastavlja i prošle godine ugovorena investicija spojnog srednjetačnog plinovoda za Čakovec, kojom će se po završetku omogućiti pokrivenost distribucijskog područja potpuno vlastitim plinskim sustavom.

U dijelu mjernih pravila tokom godine će se kontinuirano provoditi aktivnosti očitavanja, opremanja obračunskih mjernih mjesta potrebnom mjeriteljskom opremom, dostave podataka korisnicima sustava, krajnjim kupcima, subjektima na tržištu plina (HROTE), kao i informacijskom sustavu za gospodarenje energijom (ISGE). Isto tako, kao sastavni dio poslova distribucije provoditi će se redovni i izvanredni pregledi odnosno ispitivanja unutarnjih plinskih instalacija, koji se vode u okviru zasebne službe distribucije te na nivou godine obuhvaćaju oko 3500 obračunskih mjernih mjesta. Osim mjeriteljskog dijela, aktivnosti distribucije biti će usmjerene na održavanje i upravljanje cjelokupnom plinskom infrastrukturom. U tom djelu u planu je nova organizacija dispečerskog centra i 24-satnog dežurstava, što bi i nadalje omogućilo kontinuirani nadzor sustava, ali na drugačiji učinkovitiji način.

Operator distribucijskog sustava je aktivni sudionik na tržištu plina koji se, isto tako, kontinuirano prilagođava razvoju tržišta novom opremom i programskim rješenjima. Početkom ove poslovne godine do kraja je saživio projekt daljinskog očitavanja na manjem broju prošle poslovne godine nabavljenih naprednih brojila G4 i G6. Isto uključuje praćenje potrošnje i mogućnost daljinskog upravljanja samim plinomjera. Korisnost takvih plinomjera, osim mogućnosti jednostavnijeg isključenja iz sustava zbog neplaćanja, proizlazi iz svrsishodnosti u procesu od samog uključivanja, praćenja potrošnje, utvrđivanja količina plina za ispostavljanje računa, slanje podataka o utrošenim količinama u sustav ISGE odnosno praćenja energetske učinkovitosti. Napredni plinomjeri G4 i G6 u probnoj su fazi uz nastavak projekta, prioritarno za krajnje kupce koji ne podmiruju svoje obveze za plin te za obračunska mjerna mjesta koja su unutar građevina nedostupna, kao i za mjerna mjesta za koja je potrebno slati podatke trećim korisnicima. Takav projekat daljinskog očitavanja na manjim plinomjerima odnosno mjernim mjestima ispod tarifnog modela TM6, koji tarifni model je granica propisane obveze opremanja

sustavom daljinskog očitavanja, unapređuje sustav distribucije i model je razvijanja sustava daljinskog očitavanja koji nas očekuje u budućnosti iz više razloga; potrebe koje proizlaze iz nove metodologije raspodjele količina na ulazima u distribucijske sustave, uravnoteženja sustava, energetske učinkovitosti i sustava gospodarenjem energijom obzirom na dostupnost podataka o potrošnji u realnom vremenu.

Financijski plan u djelatnosti distribucije prirodnog plina čine planirani prihodi od ukupno 37.432.148 kn, rashodi od 36.200.000 kn, te neto dobit u iznosu od 992.362 kn. Prihodi su planirani u malo većem iznosu u odnosu na prošlu poslovnu godinu, 5,5%, obzirom na planirane distribuirane količine i veće iznose prihoda od ostalih usluga distribucije. Rashodi su planski povećani nešto više zbog povećanja ključnih elemenata rashodovne strane distribucije, troška bruto plaća obzirom na broj radnika i troška amortizacije plinske infrastrukture, pa je planirana dobit manja. Gotovo u cijelosti, 94% ukupnog prihoda odnosi se na uslugu distribucije prirodnog plina, temeljeno na ukupnom planiranom broju potrošača u 2021. godini, procjeni distribuiranih količina po tarifnim modelima te visini tarifnih stavkama za 2021. godinu u vidu tarifne stavke za distribuirane količine plina, kn/kWh, i fiksne mjesečne naknade uvećane za iznos od 3,00 kn na ime troškova redovnog ispitivanja plinskih instalacija za krajnje kupce kućanstvo. Planirane količine distribucije plina za 2021. godinu iznose 513.531.000 kWh sa planiranih 31.685 obračunskih mjernih mjesta na sustavu. U ostalom dijelu, prihodi obuhvaćaju prihode od naknade za priključenje, odgođene prihode te prihode od nestandardnih usluga, ukupno 2,3 milijuna kuna, u čemu se najveći dio odnosi na usluge ispitivanja plinskih instalacija. Planirane prihode definira Odluka o naknadi za priključenje i Cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava za razdoblje 2017.-2021., bazirano na procjeni broja novih priključenja i broja ispitivanja odnosno nestandardnih usluga. Prihodi od usluge pregleda i ispitivanja plinskih instalacija, kreću se, manje-više, na istoj razini jer se vežu na gotovo iste godišnje planove redovnog ispitivanja plinomjera i mjerne opreme ovisno o vremenu priključenja potrošača plina. Planski iznosi prihoda od naknade za priključenje baziraju se na dinamici novih priključenja, a u tom djelu ove poslovne godine i nadalje očekujemo pozitivan pomak. Povećanje troškova djelatnosti postotno je veće nego prethodnih godina zbog rasta cijena sirovina i materijala koji su potrebni za kvalitetno održavanje sustava, što je zbog pandemije koronavirusa prisutno na cijelom tržištu. Na sam rezultat poslovanja najveći utjecaj imaju distribuirane količine plina jer se na troškove u okviru Metodologije tarifa ne može značajno djelovati obzirom na veliki udio fiksnih stalnih troškova zbog vrijednosti materijalne imovine Društva, plinovoda i pripadajuće infrastrukture.

Očekujemo da će se pozitivan trend rasta potrošnje nastaviti i 2021. godine, te da klimatski uvjeti krajem godine, zima, neće negativno utjecati na ostvarenje planiranih distribuiranih količina obzirom na prisutno značajno povećanje početkom godine.

➤ Planovi nabavke

U okviru planova nabavke osnovnih sredstava za 2021. godinu, u ukupnom iznosu od 25.333.800 kn, osnovne komponente planiranja čine investicije u izgradnju i rekonstrukciju plinovoda; potrebna sredstva i oprema (vozila, strojevi, mjerna oprema, ...) informatika i nove tehnologije, te sve više značajni elemenat poslovanja ulaganje u energetske učinkovitost. Informatički dio obuhvaća hardver i programska rješenja koja se odnose na zakonske i podzakonske promjene, no u većem djelu na programsku podršku prilagodljivosti tržišnim promjenama, fleksibilnosti sustava, digitalizaciji koja postaje nužni dio poslovanja i troškovnoj efikasnosti. Informatička podrška sastavni je dio tržišnog poslovanja, vezano i na sigurnost,

posebno s aspekta velikog broja podataka naših krajnjih kupaca. Programska rješenja čine imovinu Društva obzirom da i nadalje zadržavamo koncept poslovanja u kojem programi predstavljaju ulaganje u imovinu. Poseban dio investicijskog planiranja odnosi se i nadalje na nastavak izgradnje poslovnog centra.

U energetske djelatnosti opskrbe plinom u 2021. godinu planira se nabava u ukupnom iznosu od 7.677.300 kn. Gotovo se 65% plana, pet milijuna kuna, odnosi na energetske učinkovitost obzirom da je sukladno Zakonu o energetske učinkovitosti opskrbljivač energijom obveznik sustava ušteda, no predmetno ulaganje promatramo na razini Društva. Visina ulaganja u energetske učinkovitost vođena je financijskim okvirom obveza. Drugi dio plana čini tržišna opskrba obje kategorije kupaca, poduzetništva i kućanstva, što se održava na potrebna ulaganja u informatički dio. Ove je poslovne godine naglasak na programu reorganizacije ispisa svih dokumenata na laserskom printeru i mogućnošću kuvertiranja računa te programima u dijelu financijsko-komercijalnog poslovanja, unapređenje vođenja evidencije osnovnih sredstava te automatskog knjiženja financijsko-komercijalne dokumentacije. Dio se novih programa odnosi na novo tržište Krapine obzirom na provedeni natječaj. U smjeru energetske učinkovitosti planirano je više zasebnih projekata kojima namjeravamo odgovoriti na obveze ušteda u okviru novog razdoblja akumuliranja ušteda koje počinje s ovom poslovnom godinom. Planirano ulaganje u postojeći objekt poslovne zgrade (fasada i rekonstrukcija grijanja/hlađenja, ugrađivanje brisoleja ili druge adekvatne zaštite od sunca na staklenim površina) za ostvarenje energetske učinkovitog objekta i smanjenja potrošnje energije, dio je takvog ulaganja. Nadalje, projekat solarnih panela snage 50 kW kao ulaganje u obnovljive izvore energije u kombinaciji s mjerama energetske učinkovitosti, upravljanja i ušteda energije, ove se godine planira u cijelosti realizirati na krovu poslovne zgrade. Osim toga, proizvodnja energije putem solarnih panela, sunčane elektrane, planira se i na našem zemljištu na lokaciji Čakovec, Mihovljanska bb, gdje 6 hektara prostora daje veliku mogućnost takvog ulaganja. Za taj dio energetske prihvatljivog ulaganja ovo je godine planirano rješavanje projektne dokumentacije.

Investicije i nabava na području distribucije plinom najvećim su dijelom određene obavezama iz Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, pogotovo s aspekta nabave potrebne opreme, strojeva i uređaja te ulaganja u informatici. Svrha planiranih ulaganja je sigurnost i pouzdanost distribucijskog sustava te što kvalitetnija usluga distribucije plina za sve korisnike sustava. Značajnije stavke u tom dijelu su i nadalje planirana katodna zaštita na magistralnom plinovodu Donja Dubrava-Prelog, kao i radovi na sustavu daljinskog nadzora odorizacije, Donja Dubrava/Prelog, kojima se nakon završenog projekta osuvremenjavanja sustava odorizacije na stanici u Varaždinu, i s druge strane ulaska plina u distribucijski sustav provodi proces implementiranja digitalnog komunikacijskog rješenja upravljanja plinskom infrastrukturom. Od ukupnog plana nabavke u distribuciji plinom od 17.656.500,00 kn, prije navedeni okvir ulaganja u izgradnju i rekonstrukcije plinovoda od pet milijuna kuna dio je pojedinačnih planova, Plana izgradnje za 2021. godinu i Planu rekonstrukcije za 2021. godinu. Nastavak izgradnje poslovnog centra kao II faza koja bi obuhvatila kompletne prostore za djelatnost distribucije na adresi sjedišta Društva, planiran je i ove godine, u iznosu od 7,5 milijuna kuna, obzirom da dosadašnje okolnosti nisu omogućile predmetno investiranje. Na mjeriteljski dio, detekciju sustava i ostalu opremu za vođenje i održavanje sustava, odnosi se 2,2 milijuna planiranih sredstava nabave, što nije samo oprema kako bi se sukladno regulativi ispunile obveze operatora distribucijskog sustava, već ulaganje u kvalitetu i efikasnost plinskog sustava. I ove se godine planira nabavka novih plinomjera G4 i G6 s daljinskom manipulacijom kao naprednih mjernih sustava, uz program za daljinsko očitavanje. Od značajnih programskih rješenja, planiran je program digitalizacije arhive obzirom na veliki opseg dokumentacije koja proizlazi iz rada s kupcima i vlasnicima plinskih instalacija, kao i softversko rješenje novog načina vođenja dispečerskog centra te vezano zaštite i sigurnosti poslovnog objekta.

Osim navedenog, u opskrbi i distribuciji plinom, određeni iznos planiran je za hitne i nepredvidive nabavke zbog mogućih novih obveza i vremenski odgovarajućih rješenja, dok u dijelu distribucije iste obuhvaćaju i sanacije mreže odnosno eventualne hitne investicije u radovima izgradnje/rekonstrukcije koje nisu mogle biti predviđene.

Planiranje za 2021. godinu, na razini obje djelatnosti, vrši se u okvirima postojećih podzakonskih akata, Općih uvjeta opskrbe plinom, Mrežnih pravila plinskog distributivnog sustava, Mrežnih pravila transportnog sustava, Pravila o organizaciji tržišta plina, Pravila skladišta plina, Metodologije javne usluge, Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina, koji uz sam Zakon o tržištu plina daju regulatorni okvir poslovanja na tržištu plina za opskrbljivače plinom i operatore distribucijskog sustava. Posljednje izmjene tog paketa akata donijete su krajem prošle poslovne godine u dijelu nove Metodologije za određivanje visine tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu te metodologije cijene transporta.

Obveze iz energetske učinkovitosti propisane Zakonom o energetskej učinkovitosti očekuju nas i ove 2021. godine kao treće godine u kojoj su i opskrbljivači plinom uključeni u sustav obveznih ušteda energije u neposrednoj krajnjoj potrošnji, no istovremeno i prve godine novog desetogodišnjeg razdoblja akumuliranja energetske ušteda, 2021-2030. godine. Novo razdoblje traži i nova ulaganja obzirom da se ostvarene uštede iz prethodnog razdoblja kumuliranja ne mogu prenositi u drugo razdoblje. Uz ovogodišnje izmjene Zakona slijedi i novi Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije koji bi trebao omogućiti širi spektar ulaganja. Donošenje Pravilnika očekuje se do kraja svibanja, a isti će utjecati na način izvršenja obveza Društva u dijelu energetske učinkovitosti. Ključne izmjene Zakona o energetskej učinkovitosti odnose se na povećanje obveznih kumulativnih ciljeva uštede energije u krajnjoj potrošnji energije u drugom razdoblju za više od duplo (povećanje od 230%) u odnosu na razdoblje do 2020. godine te da se kroz obveze energetske učinkovitosti, što se primjenjuje i na Društvo kao opskrbljivača plinom, ostvaruje najmanje 70% cilja umjesto dosadašnjih 50,1%. Isto tako, u odnosu na prethodno razdoblje strankama obveznicama se osim obveza ušteda za jednu godinu, propisuju i dugoročni kumulativni ciljevi te im je omogućena fleksibilnost u postizanju kumulativnih ciljeva kroz planiranje aktivnosti na tom području po trogodišnjim razdobljima. To je pozitivna strana ovih izmjena obzirom da iznos za eventualno neostvareni dio obveza uštede i nadalje ove 2021. godine iznosi jako puno, 1,2 kn/kWh, te za daljnje godine drugog razdoblja kumuliranja predstavlja početnu osnovicu koja se usklađuje s Indeksom potrošačkih cijena. Planiranje u djelu energetske učinkovitosti iznimno je važno obzirom na obveze koje nove izmjene Zakona i Pravilnik donose Društvu kao opskrbljivaču plinom, a koje u konačnici imaju utjecaj na poslovanje i zbog eventualno mogućeg troška koji može proizaći zbog neostvarivanja obveza ušteda.

Na razini Društva u 2021. godini planirano je zapošljavanje sedam novih radnika u distribuciji plinom, što zbog samih potreba procesa poslovanja, što zbog prirodnog odljeva radnika. Planirano se zapošljavanje povezuje s efikasnošću rada, kontrole, održavanja i nadzora plinskog sustava te ispitivanja plinskih instalacija. Tržišna opskrba zahtjeva nove aktivnosti i kontinuiranu prisutnost obzirom na dinamičnost tržišta i promjene u regulatornom dijelu, posebno s aspekta razvoja tržišta kućanstva ove godine, te se u tom dijelu planira zapošljavanje tri nova radnika. Plan zapošljavanja je izrazito fleksibilan, ovisan o stanju na tržištu plina s jedne strane te kretanja ekonomskih pokazatelja s druge strane.

U okviru svih planiranih aktivnosti, u kontekstu specifičnosti ove poslovne godine, planiramo ostvariti optimalan tijek poslovnih procesa i uspješno poslovati. 2020. godina je bila posebna godina u kojoj smo se dobro prilagodili promjenama, posebno u dijelu smanjene potrošnje plina u razdobljima „lockdowna“, prvog i posljednjeg tromjesečja, i ostvarene likvidnosti. Za naše smo kupce ostali siguran i korektan partner. I u ovoj zahtjevnoj 2021. godini planiramo nastaviti isto, transformirati poslovanje u smjeru željenih ciljeva, ostvariti potrebnu dinamičnost i aktivnost poslovanja, iskoristiti nove prilike, uz ono najbitnije, očuvanje zdravlja radnika i kupaca. 2021. godine očekujemo oporavak globalnih gospodarskih kretanja, no isto će djelovati i na tržište nabave i cijene, tako da je i nadalje fokus poslovanja na krajnjem kupcu, tržištu i konkurentnosti, te održivom poslovanju i likvidnosti. Generiranje adekvatnog novčanog toka, prvenstveno od poslovnih aktivnosti, kao preduvjet stabilnog poslovanja te nastavka ulaganja, upravljanje mogućim rizicima poslovanja i potrebna fleksibilnost, biti će temelj poslovanja. Financiranje investicija, ovisno o opsegu, će se prema potrebi dopuniti kreditnim sredstvima. Isto tako, eventualni izvor financiranja su sredstva fondova, što će se razmotriti u odnosu na ispunjavanje obveza iz energetske učinkovitosti te otkupne cijene električne energije iz obnovljivih izvora.

Poslovanje dugoročnije sagledavamo u kontekstu regulatornih odluka i strategije tržišno orijentirane tvrtke s krajnjim ciljem dugoročne stabilne tržišne pozicije, s naglaskom na širenje i tržišta kućanstva, te aktivnog sudjelovanja, omogućenog procesima tržišta, u konsolidaciji energetske sektora plina koja postoje sve izraženija.

Društveno odgovorno ponašanje te kvalitetni odnosi s poslovnom sredinom u kojoj djelujemo i radimo, uz punu odgovornost prema radnicima Društva i svim dionicima procesa poslovanja, biti će sastavni dio poslovnih aktivnosti.

Plan poslovanja MEĐIMURJE-PLINA za 2021. godinu objedinjuje pojedinačne planove za energetske djelatnosti za razdoblje 01.01. – 31.12.2021. godine:

- **Financijski plan (na razini Društva)**
- **Financijski plan usluge opskrbe prirodnim plinom za kupce**
- **Financijski plan za javnu uslugu opskrbe prirodnim plinom**
- **Financijski plan usluge distribucije prirodnim plinom**
- **Plan nabavke osnovnih sredstva (na razini Društva)**
- **Plan nabavke osnovnih sredstava - opskrba**
- **Plan nabavke osnovnih sredstava – distribucija, sa priloženim Planom izgradnje i Planom rekonstrukcije.**

Pojedinačnim financijskim planovima određeni su financijski ciljevi pojedine energetske djelatnosti za 2021. godinu, dok su planovima nabavke osnovnih sredstva planirane aktivnosti i investicije koje će se odraziti na imovinu Društva. Za predmetna ulaganja u djelatnostima opskrbe i distribucije kao izvor financiranja predviđena su sredstva iz redovnog poslovanja odnosno amortizacija te kreditna sredstva.

Director:

Nenad Hranilović mag.oec.

